

THÂN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm:
DIỄP-VĂN-KÝTòa báo:
Góc đường Filippini và Espagne
GIẤY THƯỞNG NÓI: 324Chủ-bút:
NGUYỄN-VĂN-BÁ

CÁI ÁN SAI NHA

Một ngày la thói sai nha.
Làm cho khóc hai chặng qua vì tiền.

Nguyễn-Du

Câu này viết đã hơn trăm năm rồi, nhưng nay đem ra dùng cũng không sao nghĩa cho mấy.

Áy là tôi muốn bàn đến cái thái độ của mấy chú cai kín của sở mật thám hoặc sở tuân cảnh đối với binh dân. Tôi cho phải, trong số nào cũng có kẻ lúi-té biến lường, người hung hăng tàn bạo. Nhưng tôi lấy làm tiếc mà cả quyết rằng trong hai sở nói trên đây, kẻ xấu rất nhiều, người tốt thật ít.

Trước khi bàn đến tám lý của họ, tôi xin kể sơ lược một ít về lối thói xảy ra trong hai năm sau đây. Việc nào cũng tại lường cảnh sát dám dập người lương dân, cảnh sát langsa có, cảnh sát annam cũng có.

Nam ngoái đây, một người annam dân tây, giàu có lớn, di chuyển Séc-trang. Vô cớ mà anh son đậm kia đánh cho một bợt tai. Vụ đó giải đến tòa: Anh son đậm là ý tiếc con bợt kia bị nó cùi, mình mà cai bợt tai kia ông J. D. đều có trả lại.

Cách mấy tháng nay, Đông-Pháp-Thời-Bao có dâng chuyện điền chủ Nguyễn-vân-Sách, vi trình giấy thuê lâu mà bị anh son đậm Tànan, bắt nhốt tại bốt, bỏ đói hai đêm rồi xiêng giải về Mỹ. Quan tòa Mỹ lấy làm bất bình nên có nói với anh linh annam rằng chủ về bồi anh son đậm Tànan còn giấy xích hét, sao không đem ra it chục ngày nữa để xét xử. Vụ này ông Sách đã phủ cho trạng sư, nhưng cũng còn lời thối, chưa kết quả gì hết.

Còn trong vụ linh và học-sanh xung đột ở bến tàu Athos II, đã biết rằng đầu giây mỗi nhợ đều do nơi anh — thù vờ oán chẹ, nhưng nếu linh cảnh-sát giao thiệp khéo một chút thì có đầu ông có Perroche là đầu mà ông luật khoa tẩn si Trần-vân-Liêu kia, cũng khôi bài bẹ khép nép hạ minh, thì trên đầu đứa con yêu dấu mới lên hai của ông rằng Ông không đánh đòn ai hết. Mà cũng thiệt vậy. Xem lại rõ cái cùi chí của ông, ta có thể đoán rằng binh sỹ annam không làn phèn một con muỗi.... Ai kia, khéo các cùi chí đòn cho ông là người cách-mạng, là bức bối thi tang ông bằng bức minh muôn kêu mà không dám.

Ôi! Không mấy tháng trời mà xảy ra biết bao nhiêu chuyện linh đánh người lương dân.

Thế rất hại cho cho chính sách Pháp-Viet - đê-huề là cái chính sách đầu lưỡi của các quan cao trị.

Tren đây là chuyện linh cảnh-sát Langsa. Về linh cảnh-sát Annam, ôi, biết bao nhiêu là chuyện lối thói rắc rối.

Ai lại không còn nhớ vụ cao Nén đánh ông Phan-vân-Ham và Nguyễn-an-Ninh. Vụ xú chưa xong mà nghe nói anh Nén này mới dời về Cần Thơ, tên là Xưởng giàn chết đương nằm nhà thương Chợ-rẫy.

Lại còn vụ cao Ninh ở Séc-trang nữa. Càng vi anh ta hồn

Ông NGUYỄN-VĂN-SÁCH

Những điều tệ của linh cảnh-sát mà tôi kể trên đây, đâu có phải riêng gì cho dân Nam-Viết.

Ở xứ thuộc địa thì nhiều, còn ở

những nước vẫn minh không phải không có. Cho nên đối với linh cảnh-sát binh dân sẵn dàn mời

cái ác cảm. Dân nước Pháp cũng

vậy. Nên chỉ mỗi lần ông có bị

Guignol đánh, họ liền tỏ

điều gì mừng. Những sách như

sách của Arsène Lupin tuy

không có giá trị gì, nhưng cũng

bíết rõ ác cảm của binh dân

mà không dám.

Bài trên đây tuy là một bài

công kích nhưng chúng tôi vẫn

có g nhận sự ích lợi của sở

cảnh-sát. Không có sở cảnh-sát

làm sao người lương thiện được

ngộ yên. Không có sở cảnh-sát,

làm sao giữ được sự trật an

trong nước. Tiếc thay, lợi nhiều mà

hở cũng không ít.

Đó là cái lòng liên-kiện của

con người: ta biết trước rằng sẽ

có sự không hay xảy tới cho ta

mà thiệt thì chẳng có chứng

triệu đích thực nào báo trước

hở! Những sự kiện-kien như

thì trong đời ai cũng thường

có. Nhà thiên-vân-học Camille

Flammarion nghiên cứu về sự

đòi nhiều lắm và những việc mà

ông kinh nghiệm có chứng só

hiển nhiên kẽ ra thiệt có cá

ngắn. Coi ngay trong lịch-sử

cùng nhiều chuyện rất l

nhất.

Bà Calpurnia là vợ của Jules

César một báu năm chiêm bao

thấy chồng bị đâm, máu me

dày minh, bà vừa dò lậy

được thi vén chết. Sáng ra bà

đem chuyện đó thuật lại cho

chồng nghe Jules César đã điều

bà lại cùn thân hành đến tên

nghị-viện để tố ra rằng mình

chẳng để vì lời đồn bá mà mua

một con bò.

Thứ 2) con người hèn mọn

như thế là chẳng lẽ tự nồng

cau lán mà do những sự tranh

đánh, đe dọa, thi trong cái

hèn mọn là chẳng công hèn

mọn hơn rết.

Thân-Chung

Bản báo khai sự

Vì có nhiều ngài gửi thư hỏi
lại bản báo những bài không
đúng, nên chúng tôi phải có lời
nhắc lại như sau này:

1) Những bài gửi tôi cho tờ
soạn, không đúng cũng không
trả lại bản báo.

2) Vì là gì không đúng chí
Hàng mìn iờ soạn chẳng tôi
biết mà không thể trả lời cho ai

hay nửa đúng. Sau đây cũng cần
nhắc lại là mấy ngài có lòng yêu
gởi bài tôi như sau:

1) Bài viết cho rõ ràng.

2) Viết một mặt giấy.

3) Ký tên và chữ cho rõ ràng.

4) Nếu ngài nào muốn gửi
bài của mình lại thì xin lưu ý
tù trước vì theo như trên đã nói

thì chúng tôi không hề trả lời
bản báo.

Thân-Chung

GIÁ MỘI 500 FRS

TÀU VÀ NHU' T

sẽ đánh nhau chặng?

Hội-kìn và hội-trống

Nghĩ như thành-phủ Pháp,
không quản đường xa mày mươi

ngàn dặm.

qua cát-đồng này mà khai

hóa.

Cái gióng dân Anuramthiet rất

khô long.

Cái gióng dân làm sao mà kín

quá!

Trong anh làm thành-trí cho tới

anh làm giày thép, anh di linh-

tập, không một anh nào là không

cái vở-bít-mặt.

Thật vậy, thử ngó mà coi:

Tí khí vụ Bến-lite đã nhờ tag

Cai Nén mà để mở kín, là hội

kín Nguyễn-an-Ninh, thi biết bao

nhieu cái kín khác đã nỗi gót

ma rae ra.

Vụ sút-nhọn ở đường Barbier

đang là hội-kìn!

Vụ thây tháng giây thép Côn-

lôn xoay lén két cũng là hội

kín!

Cái thây tháng này mới

thiệt kín mít, kín hơn al

kết thắt.

Không kín mà vở

tới

Saigon xut naru dùi hét thắt.

Lai moi mấy bờ ráy, vụ án

đập súng ở trại lính Ô-ma cũng

lai hét kín nita!

Mà nếu dưng ai rầy tôi sao

điểm mới nhất chyện cũ, thi

xin nhắc lại rằng vụ giết bà La-

hi-Chinh chắc cũng là một hội

kín chứ không gí khác, không

kín thi sao đã mở năm trời

rồi mà không nghe tám dạng gl

hết? Kín lâm chờ!

Có kẻ bảo rằng dân Annam

sẽ kín quâng như bón, là

vì bón họ nhiệm cái học Nho.

bát mặt lắc hét thành-

nghĩa là làm

phát hét

nhưng không

chết

nhưng không</

• Poinsard & Veyret.

AROME MAGGI

• Poinsard & Veyret.

Một cái áng văn-chương kiệt tác ở nước ta ngày nay

Văn chương không phải là một vật tầm thường, một bài viết có văn-chương không phải là một việc đẽ; làm văn không phải là đẽ dã đánh, mà thường vẫn cũng không phải là đẽ nữa.

Làm một bài văn cho đến người đọc những đoạn thông-thiết làm-lý thời mây chau mặt ủ, như khóc như than; những khúc hú-hú-g-bồn khảng-khai thời, tay múa chua rung, như vui như sướng, không những người đồng-thời riêng chịu ánh-hưởng bài văn ấy, mà trăm nghìn năm sau cũng thấy còn cẩn-khai như xưa. Ấy, như văn về tình-cảm của Goethe (Đức), Shakespeare (Anh), Từ-Trâm Á (Tàu) văn về cách-mạng của Rousseau, Jaurès (Pháp). Lương-Khai-Siêu (Tàu) v. v..... Cứ ở nước ta, văn về tình-cảm như cùi cu Tíen-Diền, văn về cách-mạng như cùi Sao-bá-Quát, cùi Tây-Hồ cùi São-Nam v. v.....

Bởi văn-chương êm-dềm đẹp-de như thế cho nên người ta mới kẽ vào một món mỹ-thuật, lại bồi văn-chương hùng-hỗn mạnh bạo như thế cho nên Hoàng-Đế Pháp là Napoléon (Napoleon) khi xưa có nói rằng: *một cái ngòi bút có thể đánh nát một vạn quân*. Vé vang thay! Anh-hùng thay!

Văn-chương đã là khó làm như thế, mà cái áng văn-chương kiệt-tác mới là khó làm biết bao nhiêu! Ở nước ta từ xưa nay đã có bao nhiêu nhà trước-thuật trù-danh? Đã được bao nhiêu áng văn-chương kiệt-tác? Thế mà tác giả dám họ cái đẽ «một vái cái áng văn-chương kiệt-tác ở nước ta ngày nay», thời tuồng như những áng văn-chương như thế ở nước ta ngày nay nhiều lắm nhỉ? Tác giả chẳng cũng là một anh-nông-cuồng lầm nhỉ? Vâng, ngông cuồng thời có ngông cuồng thật, nhưng hai chữ «kiệt-tác» là không có hâm-sức cái nghĩa tuyệt-trần, it ai làm được đó ư? Mà phàm vật gì dũng & hai đầu (les extrémités), như một vật luội dẹp và một vật thiết-xấu, hả không phải là tuyệt-trần đó ư?

Văn-chương như những câu «gięc ngựa lên đường sum cảng» (một câu thi đẽ trên lăng Ông Thượng), câu «bồn-quán ngồi xe kéo» v. v...., hả không phải là tuyệt-trần, kiệt-tác đấy ư?

Nói sơ bấy nhiêu cho độc-giả khỏi làm hai chữ «kiệt-tác».

Cái gì thiết hoàn toàn thì thường hay có da mạo... **VICHYLAX**

là một vị thuốc xô thiêt tinh hào,

Annam ưa dùng lầm, chắc sao cũng có kẽ muôn dã mạo; Nhưng mà Annam có dại gì mà đẽ gạt được.

Vậy nên mua ở đâu cũng phải nài cho được hiệu VICHYLAX.

Có bán tại:

ĐẠI-PHÁP ĐẠI-DƯỢC PHÒNG

Món bài 84-90, Đường d'Ormay — SAIGON

Mỗi ve giá: 0 45

Saigon — Imp. du THAN-CHUNG

Như : Duyên sao duyên
khéo lè-lùng
Non - sòng thê trước một
NGÀY xưa sau (T. L. A. C.)
Như : Cho hạy tinh duyên
chưa có mặng mà
Tâm LÔNG tri kỷ nồi LÔNG
chứa chang (T. L. A. C.)
Như : Trí kỷ khéo xuôi
chuyện lè-lùng
Duyên không hội ngộ mà
TÌNH yêu thương (T. L. A. C.)
Lại như : Thát-còn thê phách
(tắc gai anh thơ (l))
Tất lòng VĨ-CHỐNG bao giờ
cho quên. (T. L. A. C.)
Nhưng bài thi như :

Thi chứng rằng :
Làng quê phản gai tuổi xuân
xanh.
Vì chàng quan minh tiết liệt
hoanh (! !)
Quê cũ Nhì-hà bia sự lịch.
Chiem-ba thơm nực tiếng
trâm anh.
Nghìn thu không ngớt mùi
hương lân.
Muôn thuở tên đẽ tac sút xanh.
Ngơ ngẩn Việt-hàn gan nứt-si.
Đau lòng đong loai lúc chia
phanh.

T. L. A. C.

Như :
Tự thuật
Đi sứ họa nén truyện la kỵ!
Gọi đặng đồng chàng bùi
mè suy:
Nói gương Dục-tù (l) tạo thời thế;
Đặng chước Lê-Ninh (l) chỉ lỗi
di !
Nam Bắc một nhà đều lusing cát;
Đông Tây nhiều ngã hiệp liên chi!
Có thể hiệp quân là thè áy:
Bại-Đông chủ nghĩa khá yêu vi.
(Tường-Vân, T.L.A.C.)

Lại như :

Mừng nhà sách « Bại-Đông »
Mừng cho nỗi giông nước non
nhà :
Mừng mời chời rên mồ mít ra.
Mừng ban đưa chen không thời

Mừng thầy dạy giờ chỉ đường
xa !
Mừng giây thân ái không đời-dặc:
Mừng mối tương liên vè mảng

mà,
Mừng ấy là mừng cơ hội mới:
Mừng nay ma quỷ phải nhường
ta.

(Nguyễn-phi Sơn, T.L.A.C.)

Còn văn xuôi như :

Cảm tinh
của Đại-đồng thơ xâ đối
với chư quí độc giả
Từ ngày bồn xâ ra đời đến

nay thật rất mang ơn chư quí
độc giả có lòng báo nhiệt

(!) hoang nghinh rất nhiều, thật

cái cảm tình của bồn xâ đối với
chư quí vị rất thăm sâu, nhưng
tưởng chư quí vì đã đọc sách

của bồn xâ bấy lâu cũng có lẽ
hiểu biết chí của bồn xâ đối với

chư lòn là gì? Chó xét kỹ thời

như bồn xâ muốn thủ lợi

thời cũng không phải nhằm thời

ký bồn xâ ra đời chí như bồn

xâ ra đời rồi đây thời tất vi

quýt đậm áng văn-chương(l)

dẽ soi tang các vùng mây mù

dẽ cho bạn thành niên ta ngô

thầy mà chung cọng với

nhanh vây(!!!)

Ấy là bồn xâ chen vai gánh

vai lây một phần trách nhiệm ở

nơi xâ hội đó thời l !

Vậy ngô dồi lòn cho chư quí

độc giả ai có cảm tình xin phu

tay mà bồi đáp nên cột đại-dồng

với bồn xâ hay trype tiếp nhau

cho mau tiếng bộ thi bồn xâ

rất mồng ờn lâm dòn(l!!)

Nếu chư quí độc giả ai có sự

vui buồn nên gửi tin cho bồn xâ

hay được chia vui xót (1) buồn

với.

Ấy là tinh-tuong-thân-tuong

ai vậy.

Mày lời thanh thật ước ao

chư độc giả đồng-bảo có măt

tinh dời soi thâu giám cho l !

Ôi ! Trời ! Bạn thanh-niên

chung tôi xin lạy quý-xâ, chúng

tôi sợ cái «áng văn-chương» của

quí-xâ lâm. Chúng tôi xin nhận

với quý-xâ nói lùi giùm ông Lý

Ấu-Xuân rằng ông ấy nên trở

lại ngay trên bờ nhà trường mà

học viết chữ quốc-ngữ cho trung,

tập châm câu cho nhảm, học

lâm. Reductio » cho xuôi và

kiếm một môt abo bô túi trước

dâ, rồi sau sê » vì Nghia-chung

của đồng-bảo quyết đém áng văn-

chương dẽ soi tang (l)..... ». Lại

xin quý-xâ nói thêm với ý tên

sanh (1) rằng nếu sau này tiến-

sanh có xuất-bản quyền sách

nào mới, nhớ mua giùm cho

chung tôi ít cái hòm (cereveil)

vì sao chúng tôi thấy thí-tử của

tính-sanh thí-thử trong triết-tưởng

đến ba anh em-si-bộ (cũng là

bác đại-gia văn-chương) làm

thi con-ec ngày xưa !

Thôi? nói lâm không i-h gi

xin Ông Lý nên lâm-niệm một

câu này thời có lẽ ngày kia cái

tiệm cháo của ông sẽ trở nên

nhà làm sách được. Câu cũ:

Ông Raymond Poincaré : « Muốn

cđ-dòng việc cách mạng cho

đắc-lực, thời cần phải có văn-

chương cho thiệt hay, vì chỉ có

văn-chương may mới có thể cảm

động lòng người được »).

Một môt tương liên vè mảng

mà,

Mừng ấy là mừng cơ hội mới:

Mừng nay ma quỷ phải nhường

ta.

(Nguyễn-phi Sơn, T.L.A.C.)

Còn văn xuôi như :

Cảm tinh

của Đại-đồng thơ xâ đối

với chư quí độc giả

Từ ngày bồn xâ ra đời đến

nay thật rất mang ơn chư quí

độc giả có lòng báo nhiệt

(!) hoang nghinh rất nhiều, thật

QUINQUINA COUSIN

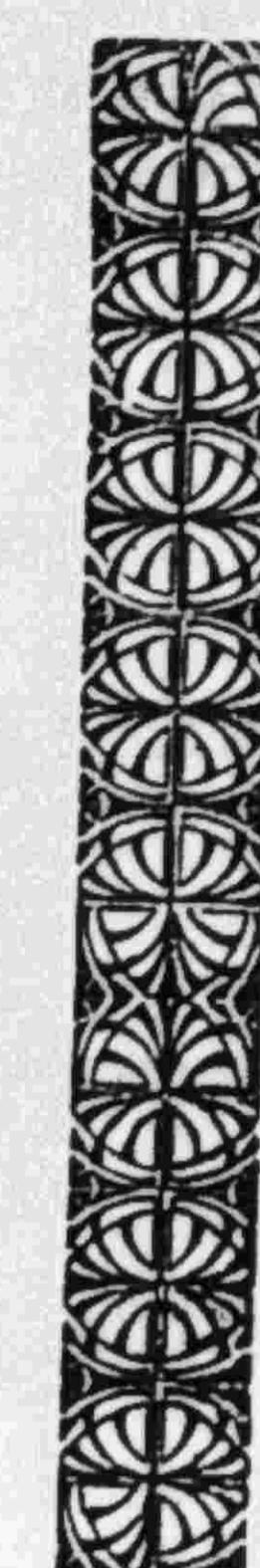

Ce tonique préparé avec des vins de toute première qualité, est un apéritif puissant et un réconfortant de premier ordre.

Co VIN n'est pas un médicament

SEULS AGENTS POUR L'INDO-CHINE

Lucien BERTHET & C°
SAICON

Xe hơi hiệu DELAGE

Torpédo 14 H.P., 4 cylindres 3.800 p.

Torpédo 14 H.P., 6 cylindres 4.200 p.

Là một thứ xe

ít tốn hao hơn hêt,
Chắc chắn hơn hêt,
Lịch sự hơn hêt,
Em-ái hơn hêt.

Bán tại hàng :

5e Ste des Garages Charnier

151, 153 BOULEVARD CHARNIER - SAIGON

Tinh hình chánh trị Pháp

Ông Briand trả lời rằng và

việc 2 nước Bolivie và Paraguay

thì bối Vạn-quốc đã điều định

yêu rỗi : Ông thiệt càng ngày

càng tin nhiệm bài Vạn-quốc.

Về việc hiệp ước Kellogg và

điều ước chiến thuyền Pháp-Anh

và sự xung đột của hai

nước Bolivie và Paraguay (Nam Mỹ).

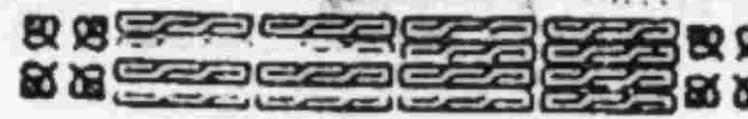
PHÁO VIỆT-NAM

Con lòn ôm quà địa cầu : | Pháo đài
Pháo thường.

Giống hịch pháo Tàu.
Giá rẻ hơn phân nửa.
Nhạy lửa.
Nó lớn diết tai.
Xác vẫn như bong diệp.
Phong lớn, nhỏ, 12 thứ.
Mua sỉ, lẻ, xin viết thư cho.

M' VŨ-DINH-DÂN - Cocong
Đại lý xà Namky và Caomien

LỜI DỊP.—Bán sỉ mảng mười tháng chạp có xe hơi chờ đến nhà. Gởi
theo trước ngày mảng năm tháng chạp.

CÒN AI KHÔNG BIẾT ?

Khẩn den Suối-dân kinh thiêt khéo nỗi danh
đã 10 năm nay, khẩn kinh lài xót xắn lại làm bằng
thứ nhiều thiêt den iết chát

Dầu Indiana Để đánh bong bán ghé tú
danh bông dầu Indiana thi qua bán que được khôi
mộc và cung nòng cao 10 cm nước tốt

Bò may Bò may iết chát dệt chỉ dôi
chất tốt dùng tái roca, dầu giút à máy trám lần
cùng không dầu chí

Phản Bác Bán TAM PHUNG và 2 đồng
tiền máy Ba may, cùi da bò cũng

Máy mòn hàng kẽ trên dây có trả bán tại nhà
hàng

NGUYỄN-DŨC-NHUẬN

Ở số 12 đường Catinat và 6 chợe - SAIGON

HIỆN NAY

HÀNG LÀ-MÓN THỦ THIẾT CỦA HÀ-THANH
CÔNG-TY BÁN HÀ GIA RAO HÀNG RẤT RẺ (sự
giá từ 5... m) tới 20... m) theo mòn, cho những vĩ
mu trên 30\$00 ; hầu cho mồi người đều có thể, bán
hang LÀ-MÓN mà ăn tết năm nay.

Bồn-hiệu nhai định lấy lãi với nhiều nồi trong
kỳ ba tháng mà thôi : nên xin chừng vì có phiến khé
dùng cho mao kéo qua tháng ba tết năm 1929 rồi thi
những phiến sẽ bị kẽ là và già tri chảng.

LỜI RAO CẨN KIẾP. Khà coi chàng HÀNG LÀ-
MÓN thứ giả của khách ngoại hang mới dem ra bán,
cò mua xin hãi nái cho được hiệu HÀ-THANH CÔNG-
TY hay là xin kieu về giặt thi sẽ biết.... Của rẽ là
của hôi, chờ bao rẽ mà phải ăn năn và sau vây.

Hà-Thanh Công-ty

237 & 239 Rue Colonel Grimaud
Đường sau lưng gare xe lửa lớn, & giữa dãy
phố mới, cách rap-hát Thành-Xuong
chừng 300 thước SAIGON

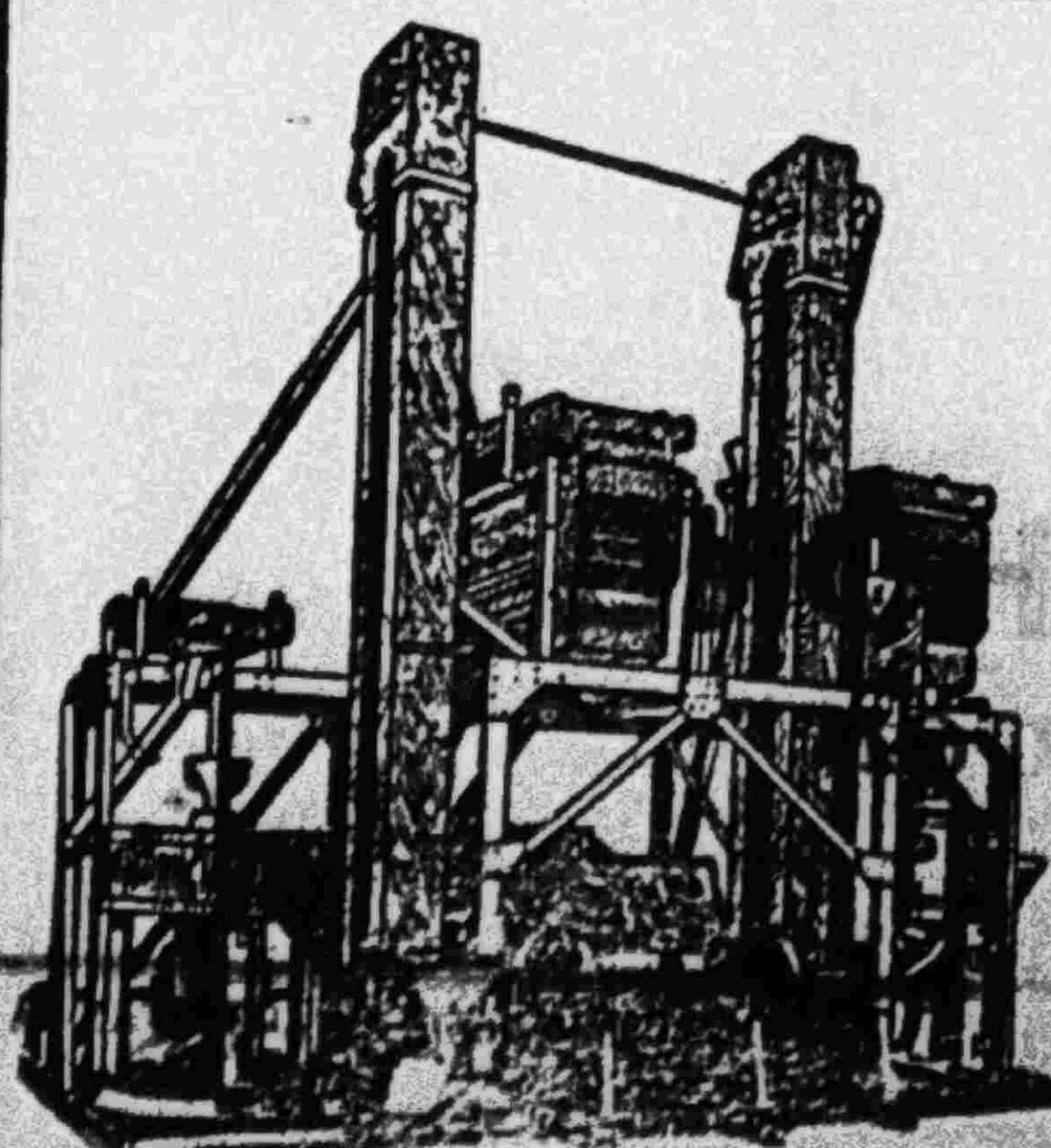
SINDEX

N° 1, Rue Lefèvre - SAIGON

Installations
complètes de
RIZERIES
de tous tonnages

NHÀ MÁY GẠO

Buôn bán từ té,
giá cà nhẹ nhàn,
rap chạy lót rót
mới lây tiền dù.

Tư - tường chánh - trị nước Hi - lạp

(Tiếp theo 8)

Học-thuyết của Platon - Hiến-cộng-hòa

Theo trong thán - rieng e từng người mà khảo sát cái tài, chất chánh nghĩa hay không chánh-nghĩa, khôi gò bằng do trong phà nước mà khảo sát lại để dàng hơn, chả gia trước hết chí hiếu dưa sự trái-quá yê cuộn phát-triều của nhà nước, thi cái tánh-chất nhà nước chánh, nghĩa hay là không chánh-nghĩa, tự-nhiều kiểm ra dyciellu. Bởi vậy Pla ton báu đón chò lài doi da, đe nghiên cứu về nhà nước « lý-tưởng » trước. Vì trong nhà nước « lý-tưởng » để bưới ra một cái lý-lực yê chánh-nghĩa.

2 - Nhà nước « lý-tưởng ». Platon cho rằng: Nhà trước là vật sauh ra để trung vào sự cần dùng của việc kinh - tế. Ông nhai rằng, loài người một, thi không thể đạt tới bực sanh-hoạt một cách hoàn-toan, bởi vậy phải tựa vào xã-hội, tựa vào phần đóng người, để mà chung sức cùng nhau, đó là mục-dich của nhà nước. Thuộc về « lý-tưởng » này, ông có nói rằng:

« Tự ta xét ra, thi nhà-nước là vật sauh ra để ứng vào sự cần dùng của loài người. Loài người có nhiều sự cần dùng không cứ người nào, đều khô, gò, tự minh mà cung - cấp du cho mình..... Chứng ta đã có nhiều sự cần dùng, lại cần có nhiều người để cung-cấp cho ta những sự cần dùng ấy: người này vì mục-dich việc này, cần có người kia giúp-dở; người kia vì mục-dich việc kia, cần có người này giúp-dở. Trong khi người nọ người kia giúp-làm đờ ion mà chung vào một xit, thi chò-chung đò kêu là nhà-nước ».

Coi vậy biết Platon dem sự khí-nghien của nhà-nước, đặt lên trên sự cần-dùng của loài người, và dem nền-móng nhà-nước dựng lên trên sự giúp-làm đờ ion của xã-hội.

Sự cần-dùng của loài người là cái gì? Platon nói rằng: « Ði thieth nhứt, lớn nhứt, tức là sự e-ăn, thi hai dòn sự e-à, thi ba là sự e-mặc », thành-lịu và nhà-nước là cái xã-hội cung cấp cho ba sự cần-dùng đó. Người này là, kẽ cây ruộng, người kia là thu cát nhà, người nọ là thợ dệt vải, lại thêm mấy người thợ giày, và mấy người cung-cấp những thứ cần-dùng khác, thi thành ra một xã-hội.

Platon luông như coi như g công-dụng của nhà-nước là đồ vật ứng-phó với sự sanh-hoại của loài người, sự chín-trưng như vậy có thể cho là thoát hết màu-vé « quoc-gia » của Hy-lạp, không dem quyền-lợi của cản-nhan, nẹp hét vào trong toan-thé nhà-nước. Đó là cái người sớm nhất phát minh cái thuyết « nhà-nước là đồ dùng ».

Vì sao mà nền-móng nhà-nước lại đặt lên trên cuộn « giúp-làm đờ ion » của xã-hội? Vì rằng mỗi người đều có tài riêng, người này giỏi nghề cây ruộng,

nhà-hội cũng nên vi loài người không giống nhau mà chia làm ba bực: 1) bực vê chất vàng, giàu vê tánh « lý » chia làm bực triết-nhan; người có chức Lạc, giàu vê tánh « khis chia làm bực quân-nhan; người có chức đồng-sắt, giàu vê tánh « dục », chia làm bực tánh.

Bực thứ nhứt do các nhà triết-học trong tri-thức giới tò-chứa mà nén, thắc vụ của bực ấy, chuyên ót i nước, có kết thuyt những quyền-cát đặt đối phò, mộng-lộn của bực ấy truyền ra tức là pháp luật. Bực thứ hai do những người bao lợn chịu khó tò-chứa mà nén, thắc vụ của bực ấy chuyên ót bực này, gù gìn trót-tị, coi và làm những mộng-lộn của bực thứ nhứt. Bực thứ ba do những người pug-nhat có ham-muốn là-chứa mà nén, chuyên làm các việc nông, công, thương-nghĩa-vụ chỉ là phục-tang mang lính của bực trên, thắc vụ là làm ra cái thòi đồ vế, duy-tri sự anh hào cho nhà nước. Đạo-dore rè-góc của bực triết-nhan, top là tri-thuc, đạo-dore rè-góc của bực quân-nhan làm là dông-cam. Đến như công-chánh và lít-ché thi là hai thứ đạo-dore mà các bực đều nén có, tánh lít-ché là để ngăn cản long lịc riêng của ca-hàn mà phaea tung việc ly

chung của toàn-thi; tánh công-chánh là để chỉ-dẫn những việc làm chánh-đảng hiệp với tánh trời.

Trong qmột nước, ai biết trị nước thi trị nước, ai biết giữ nước thi giữ nước, ai biết sauh của thi sauh của, nhân tài định phòn, theo phòn làm việc, đó là một nước « lý-tưởng » nguo lớn người nhò chia việc miê lam.

Cái nước « lý-tưởng » như vậy làm thế nào mà thiết hiện được? Platon cho rằng: phải được nhà triết-học, thi mới thành lập được Quyền-han của nhà triết-học, chẳng những được chia đầu những việc đặc-biệt, mà sự nghiệp của nhà nước, cũng như do một người ta chỉ-dẫn hết thảy. Vì người đó siêu quần xuât chúng sang suôt khuôn ngoan, cho nên không cần phải dùng pháp luật

mau bùa hàn. Mang lính của hàn tuc là pháp-luat.

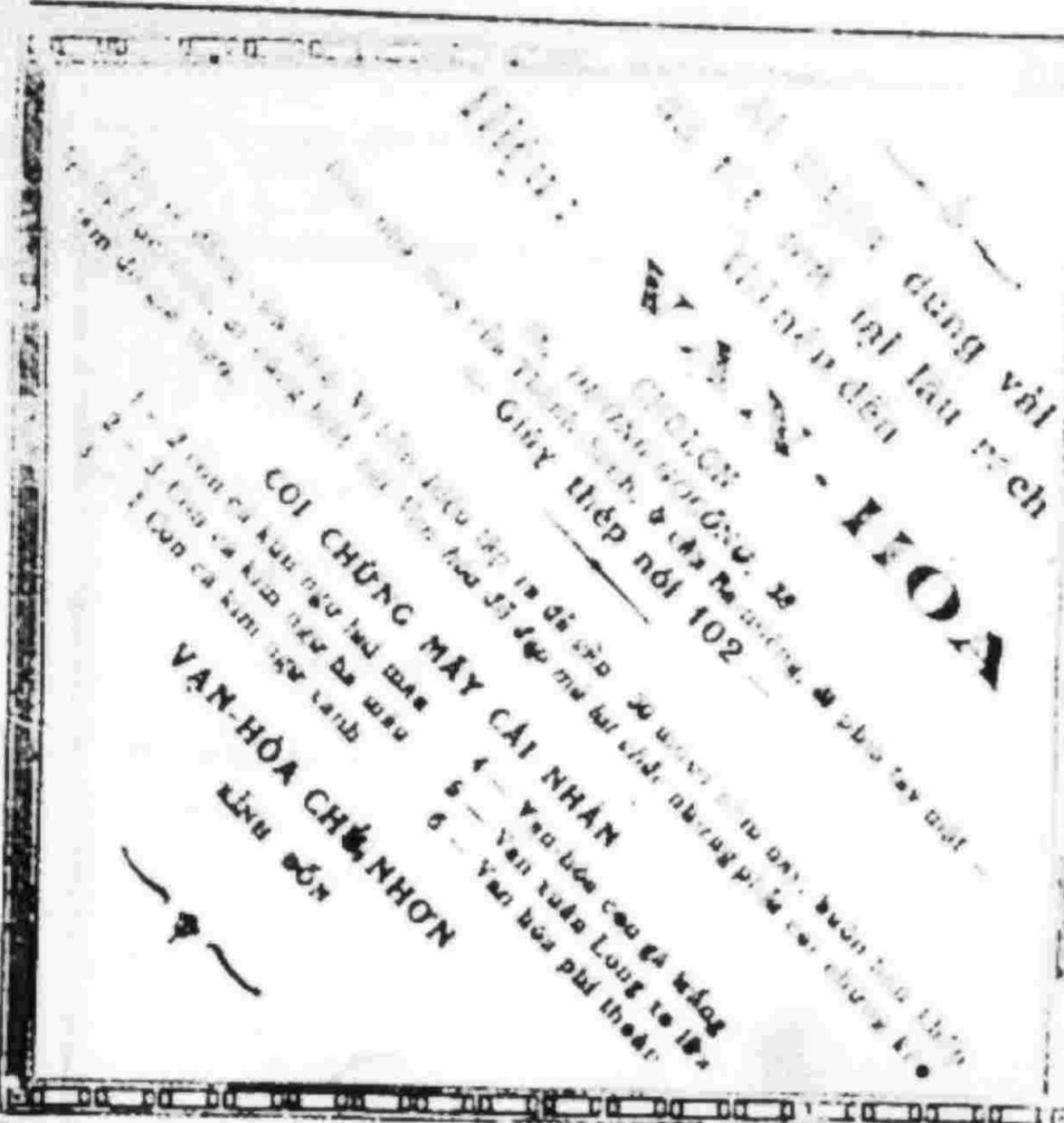
Có vậy mà xem, thì nhà nước « lý-tưởng » của Platon chỉ chung minh qua chia, theo ché-dó dọc-tai.

3 Giáo dục. Platon có hai phương pháp dâng gày dụng hai bực người, tri nước và giữ nước. 1. Triết-hanh phép giáo-dục công-công. 2. Triết-nanh chúa-nghia công-sản. Theo ý-kien của platon đóng người Hy-lạp, thi nhà nước và việc giáo-dục không tuc lu-nu. Vì nô, một mặt cao rang giáo-dục đại ra de cao-jun cho quo-dan deu cho trien-hiep voi sự sanh-hoat cua nha nước, một mặt lai coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua nha-mot mien phap-luat, khong the ren due duoc nhau-dan triet-hiep voi ché-dó cua xã-hội, thi lai deu coi nha nước vi triet-hanh việc giao cua nhau-dan ma dung hen. Naung loi trong trien cong-hoa da bau, khong phai la van-de to chuc cuanh-tu, chanh la van-de ve thương phap giao-duc. Pla-ton cho rằng: cua

NHA IN BAO-TON

23, Rue Filippini et d'Espagne

-3- SAIGON -

Ông vua thuốc lậu là ai

Thứ nhất là ông vua thuốc lậu là ai? Ông vua thuốc lậu là một tên kinh doanh không công phai, sở hữu gi hét không cờ, mua bán không đường, không thu thuế, không có việc làm như thường, không bao giờ làm việc, mà chỉ mua bán không bao giờ trả tiền, là như thuốc day chát độc, vi trùng bầm trong bang quang ra. Các bệnh đau đầu nặng biến chứng như là: tê, ngứa, nhức mỏi xương cốt, nứt mứt bùn mìn, bùn trĩ, goutte militaire vẫn vẫn đang thèm này là mèo đứt bìu; thứ hai là hay phu thương. Nếu thiên hạ mới tăng cho là Vua thuốc lậu, Số 30 thuộc tang tri lầu mòn phát mồi ve 1 đồng, 368 thuốc hoa tri lầu lòn nằm mồi ve 1 đồng rưỡi Số 6 thuốc lâm mồi ve 2 đồng, Số 9 thuốc tuốt mồi lòn mồi ve 1 đồng. Lâu nồng số 36 hay là số 3 kèm với 9 Tiu lường số 6. Thuốc rết lò số 26 mồi gỏi 2 đồng. Vua lừa vua tôm là uống số 75 hay là số 3 kèm với số 6. Bốn hiệu ban đầu 50 tên thuốc hiệu TÙ-NGỌC-LIỀN như là: súng, tia, kiết, ret ruộng, nong lanh, đều khinh, bò thản, súng ràng, dae mít, té bài, then khit, dae hung lầu năm, dae lung vân vân. Thuốc này đang 1 tời 2 ve là hịch khết, nhết là thuốc nong lanh, người lớn và trẻ con bình nồng đến lầu và lầu cách nhau chỉ 2 ve là khôi hàng tri đồng bích ret ruộng và chồi nứo để như chơi ai có bình ché từ viết thư hỏi và để có trả lời muôn xin catalogue, thi gởi 2 cát eo, ở Saigon mua tại N° 30 Rue Roland-Garros các nơi cát viết thư cho hiệu Daily la.

Monsieur ĐINH-THÀNH-SONG
à CÁI-NHUM (Post)

Sau xe nhỏ của ông
ông dùng 12 mã lực
HOTCHKISS

Sau xe lớn của ông
ông trồ lai 12 mã lực
HOTCHKISS

Bảy giờ ông nhurt định hả, tựa 12 mã lực
HOTCHKISS
là thử trung

Bối vì thử xe do có đã sự bất ổn của động
Đường cho có xin đi năm sáng được ôm ái, le,
chạy max. Nhìn xe đó chia tay hành di chuyển thành
nhẹ nhàng không có khó nhọc, sẽ mòn nhanh, thành
ra thử xe rõ hơn là đúng động lực.

Nếu ông chưa thử định

Bối vì ông chưa có di thử

HOTCHKISS
GARAGE JEAN COMTE
34, Bd. Norodom SAIGON

PHẠM-HA-HUYỀN

Transitaire

Bảo lánh - ván-tài, làm thuê douane cát-chang-hòn xuất
cảng nhập-cảng v. gửi hành đồ bagage.

Có tem bán sỉ: già, giáp, vải mùng, hàng bắc, tap-hoa
pháo-đu & Việt-nam v. Trà bông.

Ở xa xin gởi thư thương-nghi.
36 rue Sabourain Saigon.

Téléphone : 231

MÁY XAY GẠO

Của người Đức (Allemagne) hiệu Nagel et Kaempf,
là một nhà chế tạo rất có danh tiếng ở hoàn cầu

KAMPNAGEL COLONIA FILIPINA

Daily độc-quyền cho cối Đông-Pháp
Sté Electro-Mécanique Indochinoise

Máy gach, máy cưa, và các thứ máy cho các nhà nông

B.P. 38. — 2, rue Ober (góc đường Charner và đường Ober) Saigon — Telephone 516

Adressse tel. graphique : Comptoir

Ecole franco-Indochinoise
de Dactylographie et
Comptabilité Pratique

1, Rue Legrand de la Liraye, 11
Dakao-Saigon

Học sinh muốn mua thành tài
và làm mua việc tay đến Hội
tựуч mà học ba tháng
Professeurs cấp bậc Cao-dâng
kiểm-set rất cần mẫn.

1. Diplôme de l'École supérieure
à Paris, 2. Licencie en droit,
3. Docteur en droit, 4. Diplôme
l'Ecole des Hautes Etudes à Paris.

Thờ và giấy thép xin gởi cho:

M. Phan-van-Vinh, Directeur

M. Souce, Sous-Directeur

16 Rue Legrand de la Liraye 16

Dakao-Saigon.

Lê-Công-Hòa
công ty

62 Bd. Tông-đo Phan-ting Cholon
Téléphone N° 425.

Là công ty của các người thương
Việt-Nam, do tôi ban 30 mon đồ và
trang thiết bị cho các người
thợ tay, họa-tai, xác-minh, chia-rát
đẹp-mát, thông-điều, cao-dâng
(articles de bourse) và xay-lẹp, Bão-
ký và bùi cồn-them những đồ già-bat
xưa, xem qua rất hợp cho quý-sí nào
thich đồ cũ.

Bồn Công ty còn mở rộng pháo
bón; qui vi hủy-ugly rằng nếu vua
to chong nào thì lợi to chong ấy.

Vậy xin ai là thợ bao Annam, ai là
đồng-bào hào-tâm, xin lưu ý.

LÊ-CÔNG-HÒA
công-ty cản cáo

Qui danh của tôi

Day ròng chữ Pháp cho
nhà lò họ trên 13 năm
rồi.

Nay tôi mới xuất bản

TỐI HỌC CHỦ PHẬP
cho nhà là hội Kháng
và thô-hor theo ca-hor
tai-dễn-thâ

Giá mỗi cuộn 2 \$

Tiền gửi tôi chém, mando-
dats gửi cho P. Roussel

Gành trang
RAPID PROGRESS
Cholon

còn tôi thì ngồi bên tay trái,
rồi nói với Nga-nuong:

— Em chạy ra dặn dè sau
bếp biêu nghe ai bỗp chuông
người ngồi cũng đứng mà, rồi
lên dây ngồi ăn cho vui.

Bấy giờ đã một giờ khuya rồi
mà có ta còn phải dè phòng như
vợ.

Ngồi lại vừa ăn, vừa uống

rượu thà-cứa, vừa nói chuyện,

vừa cười sảng-sắc. Một hồi lâu,

thì sự khoái-lạc dâng-cực-

diêm, thỉnh-thoảng nghe những

tiếng thô-tục, thi Nga-nuong,

Di Ba và Thu-Cúc vò tay cười

rõm. Lê-quán dồn thà-cứa; anh

ta là một người tâm-dịc-rất tốt,

nhưng thường thô-trót dâng

nhưng phải lâm cái-ép quán không tốt.

Tôi cũng đã nghĩ trong bụng

muôn liều nhằm mắt mà dâng

này mà sauh ra. Mỗi khi có ta

đóng một lý xâm-banh, thấy hai

má đờ hùng hùng như lửa-dot,

khi mới bắt đầu ngồi ăn, có ta

còn ho-nhе, dâng-san lân-lân tai
cang-thúy ho-nhе, dâng-nhе, nòi
lân-ho-phai-nam ngứa-dâng
dâng-san lung-ghé, còn hai tay
thi nâng-lấy vú ngực mà chèn
xuống.

Than ôi! những co-thè yêu
và như thế kia làm sao chịu nổi
những sr, quá độ hăng ngày!
nghĩ đến đó mà trong bụng tôi
lại ăn thèm đau đớn cho cô ta.

(Còn tiếp)

NĂNG-VĨ-TÌNH

(Dịch tiếu-thuyết tây)
Người dịch: Vu-DANH-THI

IX
(Tiếp theo)

Anh phải biết cái phòng
khách nhà Thu-Cúc thiệt là
một cái kỳ-quan chờ chảng phải
và.

Thu-Cúc đi theo chúng tôi
được chưng mấy bước, rồi gọi
Lê-quán cùng đi với cô ta qua
phòng ăn eoi thử đồ ăn dâ
xong chưa.

Thinh linh Di-Ban-đi; Chachá,
đây có cái tượng này mà
minh không hay chờ! Di vừa
nói vừa cầm lấy một cái tượng

đồng đê trên một cái ghế cao.

— Cái tượng nào? Thu-Cúc hỏi.

— Cái này đây.

— Nếu Di muốn, tôi cho di đó.

— Em cho qua rồi em lấy cái

chỗ chung vào chỗ này?

— Bữa hôm tôi dâng tinh cho

còn ôi vì tôi không thích cái

tượng đó. Nếu Di muốn thì cứ

vietilly.

Di-Ba bà được cái tượng thi

mừng, chờ còn cách cho vò-lê
của Thu-Cúc đổi với dâ có làm
sao! Di nghe cô ta nói vậy,
khác, có tâu vân bô, di coi hât
chờ không ở nhà, thê nhưng
rồi dắc tôi vào phòng rưa mặt,
chỉ mấy bùi ánh treo ở trong
cho tôi.

Liên khi đó Nga-nuong chạy
vào nói rằng đồ ăn đã dọn
xong.

Khi bước vô phòng ăn, chúng
tôi thấy Thu-Cúc dương dương
vào bức tường, còn Lê-
quán thì nắm hai tay cùa mà
nói nhỏ.

— Chắc anh điện rồi thi phải,
Thu-Cúc trả lời, anh cũng biết
rằng tôi không muôn làm
thù với anh. Một người dàn bâ
như tôi, hè dâ quen biết nhau
đến hai năm rồi, thi đừng có nói
đến chuyện làm lính-nhơn tôi
nữa. Thứ dàn bâ như tôi hè me
ai thi me bâ. Còn người nào
không me thi suôt đời cũng
không. Tôi bay di kia ta hè.

Giyet hien-le Lê-quán ra, Thu-

Cúc biến nhan ta ngồi bên tay mặt

DÀNG-X

Dịch-giá: NHƯ NGỌC (Giữ bản quyền)

XVII

(Tiếp theo)

Nước phép Chúa Trời, thù oán sạch.
Sai-ta Ông Nguyễn, nô linh vương

— Tôi cũng là tên voi anh
hoặc rồng tát không nghĩ cho ai
cái gì bao giờ. Tôi chỉ nhận
xét có tài diệu một là bình
đung giao này dung với hình
đung và tên là Phan-trung
trước khi Phan-trung bị an sát,
hà là người này kia không lại
xem lè, không ai chào y mà y
cùng chẳng chào ai, rõ ra rằng
y là người là trong đám này.
E - gai y cũng vậy.

— Uh! Sao anh biết có con
gái kia là em gái hắn?

Bởi vì có giống mặt chàng
niên-thiếu đó, ô ráng e-le,
chó không sờ-sáng hao-dạn như
người có chàng rồi. Coi cách ăn
nói, cù-chì, ăn-bén, lại càng rõ
lắm là một tếu-thú, song có con
mắt tình đời thi đê nhận thấy,

(48) chờ nói minh-bạch tung chút
thì không thể nào nói ra được.

— Anh đoán có lẽ trùng, song
có điều là y là kẻ phạm
thi sao y đem em y lại đây làm
chi?

— Hai người coi như cùng vì
một y gi mà dính-tâm lại đây.
nha, họ không lời ngời với những
khách của tang-chủ mới, mà lại
đứng riêng ra một chỗ xa trong
bong-tối, như là đầu-diêm không
muốn cho ai thấy mình. là lại
gần mà coi cù-chì của họ.

Chung tôi lại đứng sau hai
người cách mấy bước. Người
on trai đứng lè phép túm,
khoan tay trên ngực, ben cạnh
người con gái qui trên ghe,
nguội đầu mà cău nguyên
một cách thanh túm lâm. Một
lat cò khuya nứa lay mu-sao ra mà
nhát.

Tôi buột miệng xé nói nhỏ
với bạn tôi:

— Nàng khóc kia!

Bạn tôi ra hiệu bêu-tôi ở yên
hết chỗ nói, it có thể tin được.
Có thiều-nữ cõi lau mít, lau
mùi phiêu lán, rồi đến chàng
niên-thiếu hồi đầu dung, điểm
tinh lâm cũng là thau lau
mít mà làm yết-ying kín đáo
không muốn cho a trông thấy.

Tôi lấy làm là ngòi Trinh
quân có y muốn hỏi y, y bèn
trả lời rằng:

— Quyết hẳn là kai anh em...
tôi biết chắc nhay y rồi...

— Sao mà anh biết?

— Tôi biết cõi lào là hai anh
em nữa... đèn đây làm chí, vì
sao mà khóc tôi cũng đã biết
nữa.

Bạn tôi lần nào đều cái gi
trung cái này, tôi phác tài của
y lâm; cho nên y với cái gi
đối-ngoại đều dâu tôi cũng phải
tin là có như vậy. Lần này
cò khuya tre tuồi một trai,
một gái và nhâ-thờ, y ngô bời
lâu rồi mà biết được hai người
là anh em ruột, tên họ là gì, vì
sao đến xem lè, thi thiệt là lạ

— Tiêu-tho thiệt là tuyệt diệu
giai-nhân khiến cho lém kẽ ngo

khay không thể không ngần-sugo
hia bèn kêu anh biểu di, thí chép
tre-tuồi hồn phách ở ban đầu,

mỗi chot tinh binh mìn còn như
nay nứa dai, gượng gạo mà
trí lời:

— C. di, di ra được rồi...

Hai người cũng di ra lời chép
để nước yelp thi đang chon
đang lại, Vua-đại-ky-mi-Dich
bá-tước, Pham-phu-nhơn và
tiêu-tho cũng di lời, trước ché
nót bước mà thôi. Bá-tước lấy
nước phép hiếu-phu-nhơn vừa
rồi, thấy có thiếu-nữ do tay vào
trong chay nước phép thi Bá
tước làm cách lich-sy, lấy một
chát ở đầu ngón y mà bêu
cho. Cò hơi dùng dàng, rồi sẽ
cùi đầu cầm on, châm đầu ngón
tay tên Bá-tước, làm dấu phép
rồi di ra. Chay niên-thieu thấy
bá-tước cõi là phép với em mình
như vậy thi cũng đáp là lại, lấy
nước phép biến cho Phan-tieu-

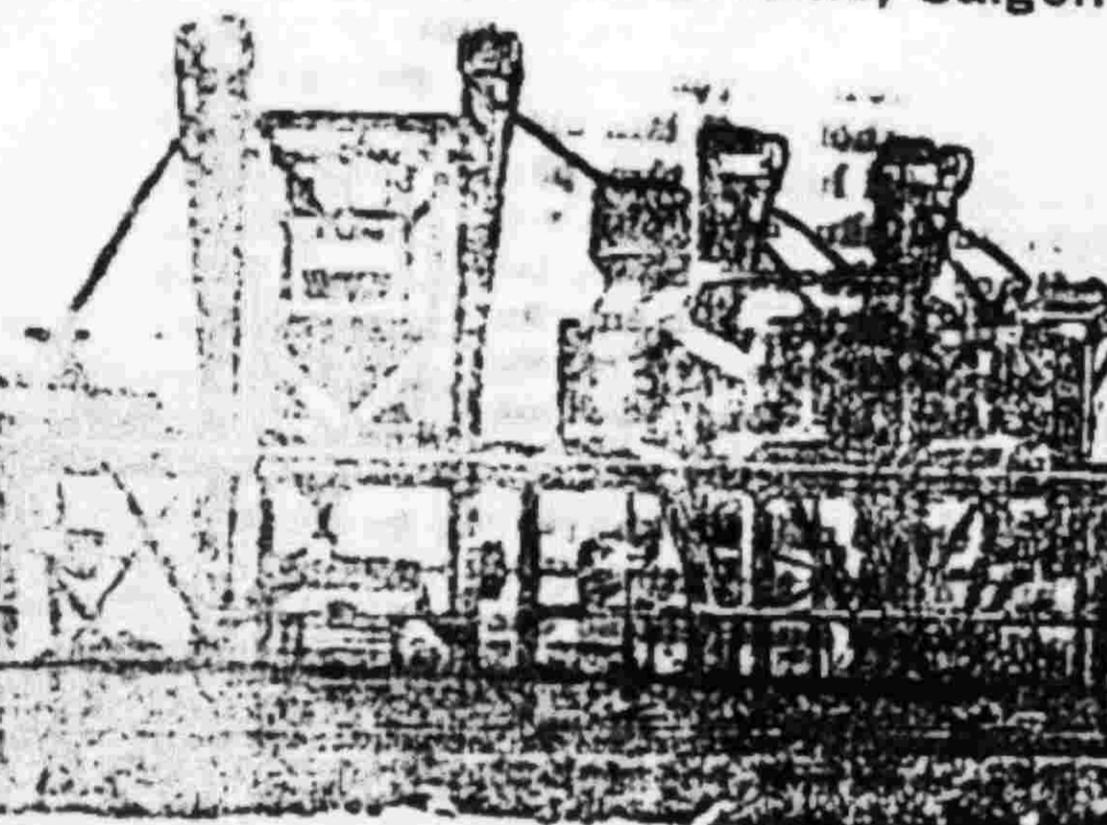
(còn nữa)

Hay mua HÀNG-LÁ-MÔN thứ' thiêt

của HÀ-THANH CÔNG-TY 237 et 239 Rue Colonel Grimaud Saigon, (đường sau lưng Gare xe lửa), di vò cách rạp hát Thành-Xương chừng 300 thước. Dùng mua THU GIÁ của bạn khách ngoại bang gian hùng đương bàn, mà phải uống tiên : Cửa rè là cửa hoi, giặt một lần mới biệt giá thiêt.

LA RIZERIE MODERNE

150-151 Boulevard de la Somme, Saigon

Làm mua độc quyền cho nhà oberber et Naumann bên
trên phố, và rap dù cõi o nhà máy xay lúa gạo bắt
hàng con nhau.

Các loại type ENGELBERT chạy bằng mít dạn, rất
nhiều công suất, và dầu mít.

Đang dùng và năm DIÉSEL chạy ogluôi không cần gi
còn trai.

Bán may xay cafe.

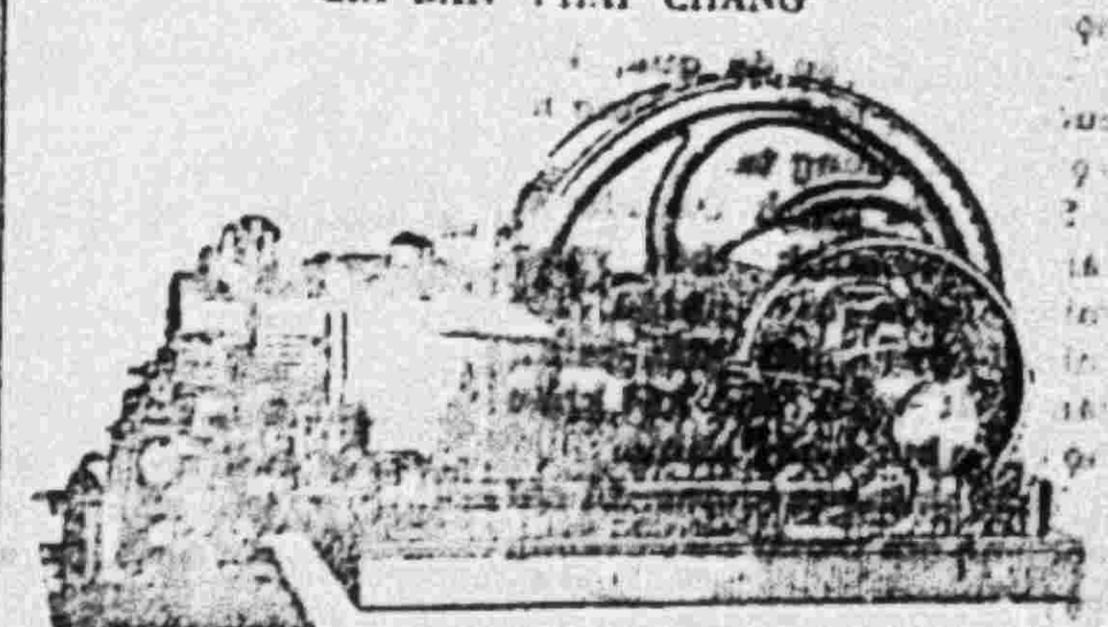
Bán bán rất thiệt tha. Đã giúp nhiều nhà máy xay
lúa gạo.

J. CAIRNS

Adresse télégraphique: DOUGLAS, Saigon
N° 63 Rue Le Labou - N° 215 Quai de Mytha, Binay, Cholon

Thiên nghệ nghệ may xay gạo. Bán và rúp nhiều cái rồi
đầu dảng vía lòng Qui-khách

GIA BAN PHAI CHÄNG

Có moteur nằm-biện National và thử động biến
Petter chạy bằng dầu Mazout, it bao lâu, mít, động liên, h
lám, cũng có máy tua-chay trán, hoặc cõi (machine à
vapeur) trong mít-ké trên đây đều, thâ kiêm lòn, nhô, tuy
cõi bén dù đã pha tung trong những nhà máy.

Chết mít, chén.
Sự này cõi sòng
SƯ NGUYỄN-THỐNG-MINH

tại Giadin.

Ở quay pha lúa bén
đang bên cửa Buc-đa

Cõi bén, cõi sòng, h
lám, ai cõi anh cõi bén pha lúa
hay mít bén cho máy xay lúa
đến Cõi mít-thay gõ. Vui-thay
lòn và đập.

Mr. NGUYỄN-THỐNG-MINH
A Giadin

Phóng khai binh
ở Cần Thơ

Ông Trần-Vi-Na, y-tho Tín
- Tốt-nghịch tại trường Đại
học Paris

- Chuyển-trị đâ cõi chúng

Mít

12 Boulevard Gallieni - Cần

ngang trước bia ký-niệm.

Al là người có bệnh nén đền chi

đông-Trân là một tay quân thâ

đập-tri.

S-des Imprimeries et Librairies Indo-chinoises
Maison C. ARDIN

Rue Catinat - 81 Saigon

Xin chúc vui-lucky
hay Đến Nhâ-in
Catinat là nhà in bao
Đông-Pháp thi sẽ
đang vía tông và La meilleur article
nguyễn-hiệp-tri
sát lít-lít!

Chú ý, xin chú ý

Những mandats, tho từ chí
thuộc vía Đông-Pháp-Thời
báo và Thần-Chung, xin nhớ
từ đây về sau cứ gửi ngay
cho, Thần-Chung, 28 đường
Filipini Saigon.

Xin chúc quý vị lưu ý

Mày đâ di chép binh đao các mít
và lín!! Xin chúc quý vị hãy lưu ý
thô-dip rẽ quâ, rẽ quâ. Tại nhà binh
Nadal có bán rẽ những thứ mít
3x18 và mít 18x24 rẽ quâ, xin quý vị
tôi đó mít mua kêt.

1 cái mít 13x18 mà chambre vuôn
và 3 cái chambre lóng amazigat
4, 5 và obstruer normal arrière 1'
cõi bao hông vât đâ dung mít và
cõi mít hông ty giá bán 1700.00
Cõi mít 17 - 18 vât

giá bén

Xin chúc quý vị do no nhà binh

Nadal mít dài 118, 120 đường Catinat
cõi mít mua.

Máy hát kiểu mới

OLTONAL

Điều đặc:

TA NGỌT Đức Bà và Đ. C. G (10 thit)

KINH PHAT Tung cầu (5 thit)

Điều đặc:

VĂN-HI-BAN 7 tuồng mới (18 dia)

TÂN-THỊNH 5 thứ tuồng (13 dia)

PHƯỚC-TƯƠNG 4 thứ tuồng (15 dia)

DAI-LÝ CÁ ĐỘNG PHÁP:

Indochine Films & Ci émas - SAIGON

Máy ngõi hiết chơi đều thích cõi, và đâ mua düm cho bón hiêu nhiều rồi.
Bất kỳ máy hát kiểu nào và giá nào của bón hiêu bón, cũng đều tốt cõi, vì cũng
một đều lán phát như nhau.

XIN MỜI QUÝ KHÁCH RỜI GỘI NGỌC LẠI BÓN HIẾU LÀ.

PATHEORIENT

10, Boulevard Charner, 10. Trước mít kinh Bạc nhà nước, Saigon.

Nghé thử, hoặc cõi muôn hỏi han nõi gi, bón hiêu xin vui-lòng chỉ dâng
quí khách.

MUA RỜI MỘT CÃI MÁY "OLTONAL" "qui khách, tự nghiêm nhiên, lanh
minh có cõi máy hát hiết lót, hiết lanh sỹ, hát rất hay, rất rõ ràng và lại lớn
tiếng nữa, như tiếng người ta vậy.

khay không thể không ngần-sugo
hia bèn kêu anh biểu di, thí chép
tre-tuồi hồn phách ở ban đầu,

mỗi chot tinh binh mìn còn như
nay nứa dai, gượng gạo mà
trí lời:

— C. di, di ra được rồi...

Hai người cũng di ra lời chép
để nước yelp thi đang chon
đang lại, Vua-đại-ky-mi-Dich
bá-tước, Pham-phu-nhơn và
tiêu-tho cũng di lời, trước ché
nót bước mà thôi. Bá-tước lấy
nước phép hiếu-phu-nhơn vừa

rồi, thấy có thiếu-nữ do tay vào
trong chay nước phép thi Bá
tước làm cách lich-sy, lấy một
chát ở đầu ngón y mà bêu
cho. Cò hơi dùng dàng, rồi sẽ
cùi đầu cầm on, châm đầu ngón
tay tên Bá-tước, làm dấu phép
rồi di ra. Chay niên-thieu thấy
bá-tước cõi là phép với em mình
như vậy thi cũng đáp là lại, lấy
nước phép biến cho Phan-tieu-

925

là sô xe hơi và dâng xe mà hàng
AUTO-HALL dâ bán đurec trong
năm 1928 đối với năm 1927 thi bán
đurec có 754.

Coi như vậy có thể biết đurec một
cái xe hơi hay là một cái dâng xe mua
ở hàng

AUTO-HALL

Maison vendant le meilleur marché de tout Saigon

HÙNG-VƯƠNG

Bazar Tonkinols

Coiffeur

14 Rue Sabourain 14, SAIGON

Directeur Gérant: NGUYỄN-THỐNG-MINH

Bón-tiêm có bón dù các thứ hàng bén Tây (Articles de Paris) như
lòi, non velours, non feutres dù kiêu, chemises régates, pochettes sois
noeuds, non-papillon, chaussettes dù kiêu, chausures Lusitai, bracelet
tet montres double plaque, marqué Vuille, pyamas hàng và các mít
impermeables, marqué Nouveau dù các kiêu thiết tốt, dù thom,
dui các thứ ván ván.

Bón du các thứ hàng tò lúa đặc nứa là: Gỗm đồng vàng đồng bạc
và san-nhù, sa-lông đồng lòn và đồng nhô, lúa Co-đô, quần-anh, Đô
son, àm, Buri, Lang, Lhe, Aucan, tang, Que, Địa tron và đồng trống,
hột gá, đen, a các thứ man.

Bón du các thứ hàng sút mít mít gõi tranh nắp hòn, gilly, giép
nón, phân nhán dâng tiễn cõi da (service), cõi các thứ khác ván ván.
Bón-tiêm có lão-dai-jí cho một nhà kỹ-nghệ lõi nhất ngoài Bắc
cho hiên nén thời bón-tiêm có trù hòn dù các thứ đồ chưng trong
nhà, lampes en verre, boules théâtre vang, panneaux vê theo tâi liệu tâu,
khay son, ghe-xich-anh, ghe-thonet và các thứ tableau
khach ván ván.

Kinh mít chuz quý vị đât gõi ngoc đến cõi, Bón-tiêm bê tiếp
ruốc tò-té, các ngài ở Lục-Linh mít hòn hỏi hòn đén gi về việc mua bán
Bón-tiêm sẽ trả lời ngay.

Hết tòc kim thòi

Thô hót lúa chon fan người giỏi, làm theo cách vét sánh, cõi dene
gõi dâm, guyette sanitaires rõi mít, quát mít tròn mít lanh tò-tung.

Tiếp-khách rất rõ

Xin dâng-bang chieu cõi

Ché-nhén kim thòi

NGUYỄN-THỐNG-MINH

14 Rue Sabourain 14, SAIGON

Ngâng gá xe 14/1/1928

Nói về kiến con mít thi công có thủ tốt thi nel

nha muôn cho đurec dâng tòi thi cõi phai of 3/1/1928

Cõi mít phai dâng, 2. Dâng tòi thi cõi, 3. Dâng tòi thi cõi

Các ngài i các ngài mang biển mít được như 3/1/1928

ky xin dia nha hàn hàn MY-KHOUAN Ongton 3/1/1928

ky xin dia nha hàn hàn MY-KHOUAN Ongton 3/1/1928